

Ř E Ć

na památku a poctu praesidenta České Akademie
Dra Josefa Hlávky, proslovená o schůzi IV. třídy
České Akademie dne 1. května 1908.

Velectění pánové!

Několikrát se mi dostalo cti, že jsem zastupoval tu v naší třídě pana praesidenta Hlávku, když meškal v Lužanech. I dnes stojím tu na jeho místě, dnes však, žel, v trudné jistotě, že se již sem nevrátí, že již nepřijde mezi nás, aby řídil naši třídu. Žalostná naše ztráta je, víte dobře, ztrátou celého národa. Není potřeba Vám toho zde dokládat a není také možná léto chvíle toho doličovat. Víte, jaký vzácný muž byl náš zesnulý praesident, jaký duch velkých koncepcí, muž obdivuhodné energie a pracovitosti, muž praktický, přísně šetrný a střízlivě počítající, ale při tom jak ideální, jakých vznešených snah a jak velkomyslně štědrý!

Od mužných let do pozdního věku pracoval ku „povznesení a sesílení“ svého národa, jak sám v poslední své vůli snahy své označil. A ku povznesení a sesílení národa jest i velkolepý jeho odkaz.

Založil národohospodářský odbor při České Akademii snaže se o hmotné posílení svého národa, jehož život jest v samém zápasení, založil studentskou kollej a hojně nadace, staraje se o nové, zdatné pracovníky, o sílu národa, kteráž jest v inteligentní, ušlechtilé mládeži, založil naši Akademii, byl při zakládání Akademie výtvarných umění, pečuje ve všem o rozkvět duševního našeho života. O to vše se staral a pracoval bez únavy zdráv i churavý, na to obětoval veliké sumy, proto přemahal všechny překážky, jež mu nejednou tajně i zřejmě navaleny do cesty za jeho vytčeným cílem. Mnozí z Vás viděli, co učinil pro naši Akademii od samého jejího založení, všichni pak jeho péči o naši třídu, co učinil pro její odbory, pro ten víc, pro ten méně, ale přece pro všechny, žádného nepomíjeje, jak toužil, aby význam naší třídy se vzdmáhal a působení její bylo obecně úrodné, a vzpomenete jistě na poslední chvíle, kdy tu mezi námi meškal, kdy tak mladicky čile a statečně, ale i s rozvahou zkušeného bojovníka chystal se bránit naše, české zájmy na Akademii výtvarných umění.

Nepracoval jen pro svá léta, pro naši chvíli, ale i pro budoucí pokolení, pro budoucí věky, pro zabezpečení svého národa, pro jeho „povznesení a sesílení“, hojně přispívaje k tomu, aby se naplnilo, co přál Komenský svému národu, když se s ním žehnal, „abys ty, národe český, přece byl a zůstával ratolestí rostoucí podle studnic —“

Památka Josefa Hlávky, našeho mecenáše, jakého před ním u nás nebylo, buď požehnaná a na věky. Uctili Jste, velectění pánové, povstáním jeho památku a svolíte zajisté, aby uctění naše bylo zapsáno do protokolu dnešní schůze.